

The effectiveness of university training based on combat skills and capability in naval officers of the Army of the Islamic Republic of Iran

Received: ۲۰۲۱/۰۴/۰۱

Accepted: ۲۰۲۱/۰۵/۰۵

Article type: Research Article

p.p = ۶۳-۸۲

DOI: ۱۰.۲۲۰۳۴/MAPE.۲۰۲۱.۹۷۳۶۴

Badri Abbasi

Assistant Professor of Higher
Education Management,
Islamic Azad University,
Bandar Anzali Branch,
Department of Management,
Bandar Anzali, Iran
(Corresponding Author)
bdrabbasi@yahoo.com

Shahram Habibi

Officer of the Navy of the
Islamic Republic of Iran,
graduated in the field of
educational management
Shabibi1190@gmail.com

Abstract

Background and Aim: The Navy, as part of the Army of the Islamic Republic of Iran, has a mission to be diligent in protecting the borders of strategic resources of the society by considering the extent and breadth of the country's water borders and improving the combat capability of its forces. In this regard, the development of combat capability requires the study of important and vital factors, including training that is based on the promotion of key skills. The purpose of this study is to determine the relationship between the effectiveness of naval university training based on the skills and combat capability of naval personnel of the Islamic Republic of Iran.

Method: The present study is a descriptive correlational study. The statistical population of the study was all ۳۶۸ graduate officers. Using Krejcie Morgan table, ۱۹۰ people were selected as the research sample and selected by available sampling method. The research tool is a standard questionnaire. The content validity of the instrument was confirmed after review by a group of professors in the Department of Educational Sciences. The coefficients obtained from the calculation of Cronbach's alpha also confirmed the reliability of the instrument.

Findings: The findings of data analysis showed that the effectiveness of skill-based training has a significant relationship with combat capability. According to the hypothesis test results, the correlation coefficient obtained ۰.۸۹۲ indicates a strong correlation between predictor variables (effectiveness of training based on technical skills, human skills and perceptual skills) and the dependent variable (combat capability of employees) and the coefficient of determination Adjusted to ۰.۷۹۳ indicates that the predictor variables were able to provide ۷۹% of the combat capability of Nedaja officers.

Conclusion: According to the findings, in order to improve the combat capability of the Navy personnel of the Army of the Islamic Republic of Iran, firstly, the separation of applied training based on technical, human and perceptual skills is an important necessity in curriculum planning and in the next step Measuring the effectiveness of this series of trainings will be the basis for the necessary reforms in the educational system of this group of key employees of the community.

Keywords: combat capability, training effectiveness, technical skills, human skills, perceptual skills

Citation (APA):

Abbasi, B. Habibi, S. (۲۰۲۱) The effectiveness of university training based on combat skills and capability in naval officers of the Army of the Islamic Republic of Iran

Quarterly Management on Police Training, ۱۴(۵۳), ۶۳-۸۲

اثربخشی آموزش‌های دانشگاهی مبتنی بر مهارت و توان رزمی در افسران نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران

چکیده

زمینه و هدف: نیروی دریایی به‌عنوان بخشی از ارتش جمهوری اسلامی ایران مأموریت دارد تا با عنایت به گستردگی و وسعت مرزهای آبی کشور با ارتقای توان رزمی نیروی خود، در حفاظت از مرزهای منابع استراتژیک جامعه کوشا باشد. در همین راستای ارتقای توان رزمی نیازمند مطالعه بر روی عوامل مهم و حیاتی از جمله آموزش‌هایی است که مبتنی بر ارتقای مهارت‌های کلیدی است. هدف از مطالعه حاضر، تعیین ارتباط میان اثربخشی آموزش‌های دانشگاهی نیروی دریایی مبتنی بر مهارت و توان رزمی کارکنان نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران است.

روش: تحقیق حاضر توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری تحقیق، کلیه افسران فارغ‌التحصیل به تعداد ۳۶۸ بوده‌اند. با استفاده از جدول کرجسی مورگان تعداد ۱۹۰ نفر به‌عنوان نمونه تحقیق تعیین شده و به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزار تحقیق پرسش‌نامه استاندارد می‌باشد. روایی محتوایی ابزار پس از بررسی گروهی از اساتید گروه علوم تربیتی مورد تایید قرار گرفت. ضرایب حاصل از محاسبه آلفای کرونباخ پایایی ابزار را نیز تایید نمودند.

یافته‌ها: یافته‌های حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد که اثربخشی آموزش‌های مبتنی بر مهارت با توان رزمی ارتباط معنی‌دار دارد. با توجه به نتایج آزمون فرضیه‌ها، مقدار ضریب همبستگی به‌دست آمده ۰/۸۹۲ نشان‌گر همبستگی قوی بین متغیرهای پیش بین (اثربخشی آموزش‌های مبتنی بر مهارت فنی، مهارت انسانی و مهارت ادراکی) و متغیر وابسته (توان رزمی کارکنان) می‌باشد و مقدار ضریب تعیین تعدیل‌شده ۰/۷۹۳ نشان‌گر آن است که متغیرهای پیش بین توانسته‌اند ۷۹ درصد از توان رزمی افسران ندادجا را فراهم نمایند.

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌ها پیشنهاد می‌گردد به‌منظور ارتقای توان رزمی کارکنان نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران اولاً تفکیک آموزش‌های کاربردی بر اساس مهارت‌های فنی، انسانی و ادراکی لازمه و ضرورت مهم در برنامه‌ریزی درسی محسوب شده و در گام بعدی سنجش اثربخشی این سری از آموزش‌ها پایه‌ای برای اصلاحات لازم در نظام آموزشی این گروه از کارکنان کلیدی جامعه خواهد بود.

واژگان کلیدی: توان رزمی، اثربخشی آموزشی، مهارت‌های فنی، مهارت‌های انسانی، مهارت‌های ادراکی

دریافت: ۱۴۰۰/۲/۱۱

پذیرش: ۱۴۰۰/۳/۱۵

نوع مقاله: پژوهشی

صص: ۶۳-۸۲

شناسه دیجیتال:

۱۰,۲۲۰۳۴/MAPE.۲۰۲۱,۹۷۳۶۴

بدری عباسی

استادیار مدیریت آموزش عالی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندر انزلی، گروه مدیریت، بندر انزلی، ایران (نویسنده مسئول)

bdrabbasi@yahoo.com

شهرام حبیبی

افسر نیروی دریایی جمهوری اسلامی ایران دانش آموخته رشته مدیریت آموزشی

Shabibi1190@gmail.com

استناد (APA): عباسی، بدری، حبیبی، شهرام. (۱۴۰۰). اثربخشی آموزش‌های دانشگاهی مبتنی بر مهارت و توان رزمی در افسران نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران؛ مطالعات مدیریت بر آموزش انتظامی، ۱۴ (۵۳)، ۶۳-۸۲

مقدمه

توان رزمی مجموعه و گستره وسیعی از عوامل دفاع کننده و بازدارنده و در موارد لازم تهاجم کننده بر هر دشمن متعرضی است. به عبارت دیگر، توان رزمی مهم ترین عامل حفظ ثبات، اقتدار و امنیت کشور است. در ایجاد توان رزمی عوامل فیزیکی در پیوندی تنگاتنگ با عوامل غیر فیزیکی قرار دارد. عوامل غیر فیزیکی به معنای وجود نیروی انسانی توانمند به مهارت های حیاتی، متعهد و منضبط است (جمشیدی، ۱۳۹۲: ۵). توان رزمی نیروهای مسلح در یک فضای بحرانی که ممکن است میدان جنگ یا مقابله با تهدیدات امنیت ملی باشد محک می خورد. جلوگیری از غافل گیری ناشی از ضعف عملکرد و توانمندسازی مستمر نیروی رزمی ارتش، از مهم ترین اقدامات فرماندهان عالی یک ارتش منضبط و قانونمند، پاسخگو به شمار می رود. توان رزمی آشکارترین بعد قدرت ملی است. قدرت نظامی به دلیل آن که محسوس تر، عملی تر و آشکارتر از سایر ابعاد قدرت است، اهمیتی به سزا و چشمگیر دارد؛ یعنی هنوز هم در تعیین امنیت ملی یک کشور، به ویژه امنیت خارجی، مقابله با تهدیدات بیگانگان، عامل اساسی و تعیین کننده محسوب می شود (ارسطو، ۴: ۱۳۸۸ و بهزادی، ۱۳۹۲: ۱۸۷). کارآمدی و توانمندی رزمی نیروهای مسلح تابعی از کارآمدی نظام آموزشی آن نیز می باشد (آراسته، ۱۳۸۹: ۴ و طحانی، ۱۳۹۰ و شریعت، ۸۷: ۱۳۸۶). در جهان پرتنش و پرکنش امروز، ایجاد امنیت ملی پایدار، در گرو داشتن سازمان های نظامی مقتدر و مجهز به مهارت های کلیدی است. در همین راستا جهت داشتن نیروهای مسلح قدرتمند، به وجود کارکنانی با تراز علمی، دانشی و بینشی و مهارت بالا نیاز است و این توانمندی ها را تنها می توان از طریق آموزش اثربخش در کارکنان نهادینه نمود (پروپسکو^۱، ۲۰۱۳). توجه به نظام آموزشی و آگاهی از میزان اثربخشی و کارایی نتایج به دست آمده از آموزش های ارائه شده که اغلب مبتنی بر مهارت اند، یکی از مهم ترین وظایف فرماندهان عالی رتبه نظامی به شمار می رود، مراکز آموزش عالی نیروهای مسلح به عنوان یک سازمان راهبردی، در توانمندسازی نیروهای مسلح نقش حیاتی دارند. دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی نظامی در ساختار نظامی استراتژیک نیروهای مسلح یک سازمان مهم به حساب می آید که نتایج عملکرد آن نقش حیاتی در عملکرد نیروهای مسلح خواهد داشت. اثربخشی

^۱ Propesco

آموزشی نیروهای مسلح را می‌توان از طریق اندازه‌گیری مهارت انسانی، تکنیکی (فنی) و تاکتیکی (ادراکی) فارغ‌التحصیلان مراکز آموزشی نظامی سنجید (لالی^۱، ۲۰۱۵ و رابینز، ۱۳۸۶). ناکارآمدی آموزش‌های ارائه‌شده در سازمان‌های آموزشی موجبات کاهش بازده نیروی انسانی و در نتیجه عدم دستیابی به اهداف و رسالات سازمان‌ها را فراهم می‌آورد و یا مسیرهای وصول به اهداف سازمانی را بعیدتر می‌نماید و بالعکس کارکرد صحیح این سیستم موجب ارتقای بالندگی علمی و تخصصی منابع انسانی (به‌عنوان مهم‌ترین رکن در منابع سازمانی) شده و در نتیجه نیل به اهداف سازمان را تسهیل می‌سازد و بدیهی است این مهم در سازمان‌های نظامی که دارای رسالت‌های ملی هستند از اهمیت بالاتری برخوردار است (آزادبخت، ۱۳۹۲: ۵ و حبیبی، ۱۳۸۸ و بازرگان، ۱۳۸۹). یکی از مهم‌ترین مراکز نیروهای مسلح، مراکز آموزش عالی آن است که مأموریت اصلی آن آمادگی مبتنی بر دانایی‌محوری در حوزه‌های فرماندهی و مدیریت در سطوح راهبردی، تاکتیکی و تکنیکی است. نتایج عملکرد این مراکز می‌تواند مستقیماً بر کارآمدی نیروهای مسلح مؤثر باشد؛ از این‌رو پایش عملکرد این مراکز و مقایسه عملکرد آن با استانداردها از نظر فرماندهان عالی نظامی از اهمیت زیادی برخوردار است (محمدی، ۱۳۸۷: ۶ و شکوهی، ۱۳۸۹ و اسدی، ۱۳۸۶)؛ زیرا نتایج عملکرد ضعیف در زمان بحران، لطمه‌های جبران‌ناپذیری به کشور، تمامیت ارضی و مردم آن خواهد زد. از سوی دیگر تحقق اهداف آموزشی سازمان در گرو ارزیابی مستمر برنامه‌ریزی آموزشی و فرآیند آموزش از طریق دریافت بازخورد و تصحیح مسیر آموزشی سازمان‌هاست (ساواموکا^۲ و همکاران، ۲۰۱۶). در حال حاضر ارتش و دیگر نیروهای مسلح کشور در دوران آرامش به‌سر می‌برند؛ اما وضعیت امنیتی محیط منطقه‌ای و نظام بین‌الملل تأکید می‌کند که در آینده احتمال مواجهه با مسائل و تهدیدات جدی امنیتی وجود دارد. لذا لزوم توجه به توانمندی آینده‌گرا، به‌واسطه آموزش‌های اثربخش ضرورتی استراتژیک در کشور و توان‌رزمی نیروهای مسلح آن به‌شمار می‌رود (محمدی، ۱۳۸۷: ۶ و یانگ و همکاران، ۲۰۱۵). در همین راستا اثربخشی نظام آموزش عالی در نداجا به‌ویژه دانشگاه علوم دریایی امام خمینی (ره) به‌عنوان عمده‌ترین تأمین‌کننده افسران آینده این نیرو و ارتباط آن با توان‌رزمی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار خواهد بود. در این تحقیق به‌دنبال

^۱ Laleye

^۲ Suvanmonkha

پاسخ به این سؤال هستیم که چه ارتباطی بین آموزش‌های مبتنی بر مهارت و توان رزمی افسران نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران وجود دارد؟

مبانی نظری

اثربخشی آموزشی: اثربخشی در فرهنگ لغت به معنای اندازه اثر به کار می‌رود و معمولاً به میزان و یا حد تحقق اهداف یک سازمان اطلاق می‌شود (الوانی و دانایی‌فرد، ۱۳۷۷). اثربخشی آموزشی میزان دستیابی به اهداف آموزشی مورد نظر سازمان بوده و توانمندی دستیابی به اهداف و مقاصد آموزشی را پیش‌بینی می‌کند. آلوارز و همکاران (۲۰۰۴)^۱ اثربخشی آموزشی را مطالعه فرد، آموزش و ویژگی‌های سازمانی که فرایند آموزش را قبل، در طول و پس از آموزش تحت تأثیر قرار می‌دهند، تعریف نمودند. در یک نگاه جامع اثربخشی آموزش ناظر بر میزان تحقق اهداف آموزشی، رفتارهای قابل مشاهده از کارآموزان در اثر آموزش‌های اجرا شده، میزان انطباق رفتار کارآموزان با انتظارات نقش سازمانی، میزان درست انجام‌دادن امور محوله در فراگیران است. (سلطانی، ۱۳۸۹: ۳۴). آموزش اثربخش در دانشگاه‌های افسری ارتش فرایندی است که در آن آموزش مهارت‌ها و پرورش روحیات در پیوندی تنگاتنگ قرار داشته باشد؛ لذا هدف ارتش تنها آموزش دانشجویان نیست و این دو عامل مکمل یکدیگر هستند. پرورش عمل عمده فرد رشد یافته است که می‌خواهد رشد را در فردی که فاقد ولی قابل آن است، تسهیل کند. پرورش سرپرستی جریان رشد یعنی اتخاذ تدابیر مقتضی برای ساختن شرایط مساعد برای رشد است (شکوهی، ۱۳۸۶). اثربخشی آموزش‌های مبتنی بر مهارت در افسران ارتش با توانمندی‌هایی حاصل می‌گردد؛ این توانمندی‌ها شامل رشد قوه بیان و درک مفاهیم؛ رشد تفکر انتقادی؛ میل به یادگیری و تلاش برای کسب علم و معرفت؛ رشد استعداد و خلاقیت برای نوآوری؛ احساس قدرشناسی از موارث تمدن، میهن‌دوستی؛ تقویت احساس مسئولیت و انجام تکلیف؛ کمک به درک ارزش‌های اخلاقی و انسانی و احترام به انسان؛ شناخت هرچه بیشتر جهان و درک ارتباط با خداوند، انجام فرایض دینی و توکل بر خداوند و شناخت خویشتن و احترام به نفس و احترام به مقام شامخ انسانی اعم از خود یا دیگران است (بازرگان، ۱۳۹۰).

^۱ Alvarez

آموزش مبتنی بر مهارت: به‌طور کلی مهارت‌هایی که یک فرمانده مستقیم لازم است به آن رسیده و آنان را در خود توسعه دهد می‌توان تحت عنوان: «چگونه باشد، چه چیز بداند و چه انجام دهد» خلاصه کرد. این مهارت‌ها عبارت‌اند از: مهارت انسانی (ارتباط بین فردی)، مهارت مفهومی، مهارت تاکتیکی و مهارت تکنیکی (بختیاری، ۱۳۹۳).

مهارت ارتباط بین فردی: اساس ارتباط اثربخش فهم دوسویه محتوای پیام است. قبل از هر چیز اگر افراد شما را درک نکنند چگونه می‌خواهید کاری که از آنها خواسته‌اید را انجام دهند؟ اگر یک افسر ارتش یک لحظه به آنچه که به‌عنوان یک فرمانده در طول دوره‌های آموزشی یاد گرفته است فکر کند متوجه می‌شود که آنها حاصل فرآیند ارتباطی اثربخشی به‌دست آمده‌اند که شامل چهار مرحله است. این چهار مرحله عبارت‌اند از: صحبت کردن، خواندن، نوشتن و گوش کردن. از چهار شکل ارتباط برقرار کردن، گوش کردن یکی از روش‌هایی است که اغلب فراگیران کمتر در خصوص آن آموزش می‌بینند. برای رهبران نظامی گوش دادن، یکی از عناصر اصلی برقراری ارتباط با دیگران است؛ زیرا قبل از آن که تصمیم بگیرند چه کار کنند ابتدا باید گوش کنند و درک جامعی از آنچه که زیردستان به زبان می‌آورند داشته باشند (معمارزاده و همکاران، ۱۳۸۱).

مهارت‌های مفهومی: مهارت‌های مفهومی شامل شایستگی در اداره کردن عقاید، افکار و مفاهیم است. مهارت‌های مفهومی شامل سه توانمندی استدلال انتقادی، تفکر خلاق و استدلال اخلاقی است. استدلال انتقادی فرآیندی است که کمک می‌کند فرد در مورد مشکلات فکر کند (اسدی، ۱۳۸۶: ۱۲). استدلال انتقادی فهم موقعیت‌ها و اولویت‌های مربوط به آنها، یافتن علت‌ها، رسیدن به نتایج مناسب، به‌کار بردن قضاوت صحیح و درس گرفتن از تجربیات است. در بعضی از مواقع یک فرمانده با مشکلاتی روبه‌رو می‌شود که هرگز با آن برخورد نکرده است. او در چنین مواقعی نیازمند یک راه حل جدید است. در این موقعیت می‌بایست قوه تعقل و تخیل توأمان به‌کار گرفته شده و از راه حل‌های قدیمی اجتناب گردد. در چنین مواقعی سه عنصر شهود، تجربه و دانش فرد دخالت دارند (مولدوان^۱، ۲۰۱۶).

استدلال اخلاقی فرماندهی ایجاب می‌کند که در تمام زمان‌ها و مکان‌ها اعمال و رفتار بر اساس صداقت و درست‌کاری صورت‌بندی شود؛ ولو آنکه کسی ناظر بر اعمال

^۱ Moldovan

نباشد. انجام وظیفه، حفظ همگرایی، خدمت صادقانه فرد را تجهیز به استدلال اخلاقی می‌کند (محمدی و حیدری، ۱۳۹۰: ۴). برای فرماندهان نظامی تصمیمات معمولاً بر اساس ارزش‌های نظامی‌گری مبتنی بر فرهنگ سازمانی و جو سازمان صورت می‌گیرد. این ارزش‌ها زمینه را برای تصمیم‌گیری در شرایط مختلف فرماندهی مهیا می‌کند. اولین عامل در تعیین تصمیمات اخلاقی، وجود قانون و نظم است. مراحل استدلال اخلاقی در هنگام انجام وظیفه به شرح زیر می‌باشد: تعریف مشکل، آگاهی از ارتباط قوانین و قواعد، ارزیابی جریان اقدام و عملکرد و انتخاب بهترین راه حل که در آن ارزش‌های نظامی‌گری مشاهده شود (بختیاری، ۱۳۹۰).

مهارت‌های تکنیکی در ارتش یعنی توانایی به‌کارگیری اسلحه، تجهیزات و سیستم‌های مختلف که طیفی از به‌کارگیری موتورها و خودرو تا استفاده از کامپیوتر در حیطه یک فرماندهی مستقیم را شامل می‌شود (آقامحمدی، ۱۳۸۷: ۴). فرمانده باید بداند که از تجهیزات موجود چگونه استفاده کند. به‌طور کلی مهارت‌های تکنیکی در ارتش شامل دو بخش است: اول شناخت تجهیزات که به موجب آن یک فرمانده نسبت به تجهیزات و وسایل موجود در یگان خود آگاهی تخصصی پیدا می‌کند. فرماندهان مستقیم بیشتر از فرماندهان استراتژیک با تجهیزات و کاربرد آنها سروکار دارند. همچنین فرماندهان مستقیم نیاز به تخصص‌هایی دارند که از طریق آن مشکلات جاری یگان را حل و فصل نمایند. دوم به‌کارگیری تجهیزات که به موجب آن فرماندهان بر چگونگی استفاده از تجهیزات مسلط شده و اطمینان حاصل می‌کنند که زیردستان نیز توانایی استفاده از آنها را دارند (ارتورگوت و هاوا^۱، ۲۰۱۰).

مهارت‌های تاکتیکی: تاکتیک به مجموع ظرفیت‌ها، تکنیک‌ها و شیوه‌هایی اطلاق می‌گردد که در تقابل با یک موقعیت خاص و مهم برنامه‌ریزی و به‌کار گرفته می‌شوند (وهمنی، ۱۳۸۸). در ارتش تاکتیک شامل دامنه‌ای از ابزارها و شیوه‌های خلاقانه‌ای است که برای انجام مأموریت و تصمیم‌گیری در زمان مواجهه با یک دشمن قدرتمند به‌کار گرفته می‌شود. رهبران مستقیم در ارتش اولین رده فرماندهی هستند که آموزش‌های تاکتیکی را فرا می‌گیرند (اردبیلی، ۱۳۷۳ و غفاریان، ۱۳۷۹).

^۱ Erturgut & Hava

تعریف توان رزمی^۱

توان رزمی، اصطلاحی است که در ادبیات نظامی و مرزی به کار می‌رود و عبارت از قابلیت‌های نیروهای مسلح یک کشور در مقایسه با قابلیت دشمنان در حال و آینده است (سنیلی، ۱۳۸۹: ۵۸). ابزارها و نیروهای منهدم‌کننده، که یک واحد نظامی می‌تواند در برابر حریف در یک زمان مشخص به کار گیرد یک بعد از توان رزمی است (نوروزی، ۱۳۸۵: ۲۶۷). توان رزمی، ترکیبی از عناصر مانور، قدرت آتش، تأمین و فرماندهی نیز هست. برتریت توان رزمی مبتنی بر توانایی تمرکز نیروها به‌منظور اطمینان از موقعیت و محروم‌نمودن دشمن از هرگونه فرصت فرار و یا اقدامات تلافی‌جویانه است. توان رزمی مجموعه و گستره وسیعی از عوامل دفاع‌کننده و بازدارنده و در موارد لازم تهاجم‌کننده بر هر دشمن متعرضی است که شامل ابعاد فیزیکی و غیرفیزیکی است (رستمی، ۱۳۸۶: ۲۹۱). ابعاد فیزیکی توان رزمی شامل تجهیزات و ادوات نظامی و پشتیبانی رزمی و ابعاد غیرفیزیکی شامل: نیروها یا منابع، ایمان به مکتب، خصایص میهن‌دوستانه و منش ملی و روحیه به‌عنوان مهم‌ترین بعد توان و قدرت رزمی است (حسینی جیردهی، ۱۳۸۹).

روش تحقیق

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر نحوه گردآوری داده‌ها پیمایش محسوب می‌گردد. جامعه آماری تحقیق حاضر دانش‌آموختگان دانشگاه علوم دریایی امام خمینی (ره) در واحدهای عملیاتی، ستادی و پشتیبانی پایگاه‌ها و مناطق نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران می‌باشند (در زمان مطالعه دسترسی به این گروه از دانش‌آموختگان امکان‌پذیر بود). تعداد دانش‌آموختگان مذکور ۳۸۶ نفر محاسبه گردید. نمونه آماری این مطالعه با استفاده از جدول کرجسی و مورگان، ۱۹۰ نفر تعیین شد. نمونه‌گیری به روش غیراحتمالی در دسترس انجام گردید. پرسش‌نامه تحقیق به مناطق یکم، دوم، سوم، چهارم و دانشگاه علوم دریایی نوشهر به ترتیب واقع در شهر رشت، منجیل، سیرجان، خرمشهر و خارك ارسال گردید. (جدول شماره ۱)

^۱ mobilization or Combat power

به منظور تعیین پایایی و روایی ابزار تحقیق، پرسش نامه اولیه شامل ۴۰ سؤال تهیه گردید. پایایی ابزار با استفاده از محاسبه ضریب آلفای کرونباخ (جدول شماره ۲) و روایی آن با استفاده از روایی محتوایی تعیین گردید.

جدول شماره ۱: ضرایب محاسبه شده آلفای کرونباخ

نوع پرسش نامه	ضریب آلفای کرونباخ
توان رزمی	۰,۹۷۱
آموزش مبتنی بر مهارت فنی	۰,۹۴۱
آموزش مبتنی بر مهارت انسانی	۰,۹۲۷
آموزش مبتنی بر مهارت ادراکی	۰,۹۴۷

ضرایب آلفای محاسبه شده نشان می دهد که گویه های پرسش نامه از همسانی درونی و پایایی مطلوب برخوردار هستند.

یافته های توصیفی

یافته های جمعیت شناختی

از تعداد ۱۸۰ نفر آزمودنی، ۹۴ درصد نوابان دوم و ۶ درصد نوابانی کم هستند. جدول شماره ۴ رسته آزمودنی ها را توصیف می کند. همچنین ۲۳/۳ درصد از آزمودنی ها دارای رسته مدیریت، ۱۵,۶ درصد مکانیک، ۱۳,۹ درصد برق ۲۵ درصد عرشه و ۲۲,۲ درصد دارای رسته تفنگدار دریایی هستند. ۳۲ درصد از کارکنان مورد مطالعه دارای دو سال سابقه خدمت، ۳۲ درصد سه سال، ۳۱ درصد چهار سال و ۵ درصد دارای پنج سال سابقه خدمت هستند.

یافته های توصیفی گویه های پرسش نامه

بر اساس نتایج حاصل از تحلیل پرسش نامه میانگین حاصل از اثربخشی آموزش های مبتنی بر مهارت فنی افسران نیروی دریایی به شرح زیر می باشد:

جدول شماره ۷: میانگین اثربخشی آموزش های مبتنی بر مهارت فنی افسران نیروی دریایی

همکاری با گروه در بکارگیری امکانات و تجهیزات رسته ای دریایی (با میانگین ۴,۲۰)
بهره گیری از تجهیزات رسته ای دریایی (با میانگین ۴,۱۲)
به کارگیری مهارت های برنامه ریزی در انجام فعالیت های شغلی (با میانگین ۳,۸۲)
آگاهی از دانش تصمیم گیری (با میانگین ۳,۵۵)
تهیه طرح های عملیاتی، هدایت و راهبری عده ها (با میانگین ۳,۵۰)
انجام یا نظارت بر نگهداری و تعمیرات (با میانگین ۳,۲۹)
ترجمه متون تخصصی خارجی (با میانگین ۲,۲۹)

همان‌گونه که مشاهده می‌شود در حیطه مهارت فنی، همکاری با گروه در به‌کارگیری امکانات و تجهیزات رسته‌ای دریایی، بیشترین میانگین (۴,۲۰) و استفاده از متون تخصصی خارجی، کمترین میانگین (۱,۶۹) را به خود اختصاص داده است. در مجموع اثربخشی آموزش‌های دانشگاهی مبتنی بر مهارت‌های فنی دانش‌آموختگان (با میانگین ۲,۴۰) اندکی پایین‌تر از حد متوسط است که نشان می‌دهد برنامه‌های آموزشی از نظر نیل به اهدافشان در ارتباط با بهبود دانش شغلی دانش‌آموختگان نیازمند توانمندسازی و غنی‌تر شدن است.

جدول شماره ۸: اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت انسانی افسران نیروی دریایی

صمیمی بودن در برقراری ارتباط با کارکنان (با میانگین ۴,۳۸)
اجازه صحبت کردن به دیگران در هنگام بحث (با میانگین ۴,۲۸)
تحمل شنیدن نظرات دیگران (با میانگین ۴,۱۲)
بیان قوی برای برقراری ارتباط (با میانگین ۳,۹۴)
پیگیری مناسب جهت انجام امور (با میانگین ۳,۷۳)
ترجیح منافع کارکنان دیگر بر منافع خود (با میانگین ۳,۷۱)
درک و فهم آسان کارکنان (با میانگین ۳,۵۵)
استفاده از تشویق برای کنترل یگان (با میانگین ۳,۴۷)
غلبه بر احساسات در زمان تصمیم‌گیری (با میانگین ۳,۲۰)

در حیطه اثربخشی آموزش‌های دانشگاهی مبتنی بر مهارت انسانی، صمیمی بودن در برقراری ارتباط با کارکنان از بیشترین میانگین (۴,۳۸) و غلبه بر احساسات در زمان تصمیم‌گیری، کمترین میانگین (۳,۲۰) را دارا می‌باشد. در مجموع آموزش‌های دانشگاهی مبتنی بر مهارت‌های انسانی افسران نیروی دریایی (۳,۴۰) بیش از حد متوسط است. لذا برنامه‌های آموزشی دانشگاه در ارتباط با ایجاد مهارت انسانی در دانش‌آموختگان این دانشگاه قادر بوده‌اند این مهارت را در حد متوسط برای افسران ایجاد نمایند. بدیهی است با توجه به اهمیت و استراتژیک بودن غلبه بر احساسات در حوزه نظامی و تأثیر آن بر تصمیم‌گیری‌ها تمرکز برنامه درسی دانشگاهی بر این بخش از اهداف برنامه درسی ضروری و انکارناپذیر است.

جدول شماره ۹: اثربخشی آموزش‌های مبتنی بر مهارت ادراکی افسران نیروی دریایی

جمع آوری اطلاعات لازم قبل از صدور دستورات (با میانگین ۴,۱۱)
استفاده از کارگروهی به منظور انجام اقدامات و برنامه‌های یگان (با میانگین ۴,۱۰)
ارائه روش‌های جدید برای انجام فعالیت‌ها توسط زبردستان (بامیانگین ۴,۰۵)
استفاده از روش‌های متنوع برای حل مشکلات موجود یگان (با میانگین ۳,۸۱)
عدم توقف فعالیت‌ها به دلیل محدودیت‌های خدمتی (با میانگین ۳,۷۷)
علاقمندی به جمع آوری نتایج در پایان اجرای برنامه‌ها (با میانگین ۳,۷۴)
طرح غیر مستقیم اشکالات در فعالیت‌های توجیهی (جلسات) برای رفع معایب افراد (با میانگین ۳,۷۳)
استفاده از روش‌های جدید برای توجیه کارکنان (با میانگین ۳,۶۵)
موفقیت در گزینش افراد مناسب جهت انجام مسئولیت‌های یگان (با میانگین ۳,۶۳)
تعیین میزان مطلوبیت کارهای انجام شده توسط یگان (با میانگین ۳,۵۶)
افزایش کیفیت کار بدون نظارت رده بالاتر (با میانگین ۳,۲۲)
استفاده از نمودار یا وسایل کمک آموزشی جهت ارائه فعالیت‌های انجام شده در یگان (با میانگین ۳,۲۰)
پیش بینی راه حل در برخورد با مشکلات یگان قبل از گزارش به رده بالاتر (با میانگین ۲,۹۸)
استفاده از سخنرانی به منظور انعکاس مسائل یگان (با میانگین ۲,۵۵)

در حیطه اثربخشی آموزش‌های دانشگاهی مبتنی بر مهارت ادراکی، جمع‌آوری اطلاعات لازم قبل از صدور دستورات دارای بیشترین میانگین (۴,۱۱) و استفاده از روش سخنرانی به منظور انعکاس مسائل یگان کمترین میانگین (۲,۵۵) را داراست. در مجموع آموزش‌های دانشگاهی بر مهارت‌های ادراکی دانش‌آموختگان (با میانگین ۵۰,۱۷) بیش از حد میانگین و مطلوب می‌باشد. این یافته بیانگر آن است که اهداف آموزشی دانشگاه در حیطه مهارت ادراکی دانش‌آموختگان محقق شده و برنامه درسی دانشگاه به توانمندی‌هایی کافی در حیطه مهارت‌های ادراکی انجامیده است.

جدول شماره ۱۰: مولفه‌های توان رزمی افسران نیروی دریایی

نظم و انضباط و روحیه انقیاد و اطاعت‌پذیری از فرمانده (با میانگین ۴,۳۳)
توانایی اجرای دستورالعملها در مانورها و رزمایشها (با میانگین ۳,۸۵)
بهره برداری از تجربه‌های جنگی رزمندگان (با میانگین ۳,۷۸)
تعیین میزان تأثیر پذیری از جنگ روانی نیروهای فرمانطقه‌ای (با میانگین ۳,۴۷)
شناخت نیروهای فرمانطقه‌ای (با میانگین ۲,۹۹)
نحوه استفاده از پوشش و فریب تاکتیکی در گسترش نیروها (با میانگین ۲,۸۸)

همان‌گونه که مشاهده می‌شود در حیطه توان رزمی، نظم و انضباط و روحیه انقیاد و اطاعت‌پذیری از فرمانده دارای بیشترین میانگین (۴,۳۳) و استفاده از جنگ الکترونیک در تهاجم سطحی، هوایی، موشکی و زیرسطحی دشمن، دارای کمترین میانگین (۲,۸۱)

می‌باشد. در مجموع مؤلفه‌های توان رزمی افسران، پایین‌تر از حد متوسط است. این یافته بیانگر آن است که برنامه‌های درسی ارتقای توان رزمی دانش‌آموختگان، نیازمند بازنگری و اصلاح ضعف‌هایی است که در جدول توصیفی فوق اشاره شده است.

تحلیل استنباطی داده‌ها

آزمون نرمال بودن داده‌ها:

در پژوهش حاضر نتیجه آزمون نرمال بودن داده‌ها به شرح جدول شماره ۱۲ است:

جدول شماره ۱۲: جدول آزمون نرمال بودن داده‌ها

شاپیرو-ویلک			کولموگروف-اسمیرنوف			متغیر وابسته
سطح معناداری	درجه آزادی	آماره	سطح معناداری	درجه آزادی	آماره	
۰,۰۵۸	۱۸۰	۰,۸۲۹	۰,۰۵۶	۱۸۰	۰,۳۰۹	توان رزمی

همان‌طور که در جدول فوق نشان داده می‌شود داده‌های متغیر وابسته توان رزمی نداجا با سطح معناداری بیشتر از $0/05$ از توزیع نرمال برخوردار هستند؛ لذا امکان استفاده از آزمون‌های پارامتری وجود دارد.

آزمون فرضیات تحقیق

فرضیه‌های آماری تحقیق به شرح زیر مورد آزمون قرار گرفتند

۱- بین اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت فنی و توان رزمی کارکنان نیروی دریایی ارتباط معنی دار وجود دارد

جدول شماره ۱۳: ضریب همبستگی رابطه بین آموزش مبتنی بر مهارت فنی و توان رزمی

متغیر وابسته	آموزش مبتنی بر مهارت فنی
توان رزمی کارکنان ارتش نیروی دریایی	میزان همبستگی پیرسون $0/860^{**}$ سطح معنی دار $0/000$ تعداد ۱۸۰

با توجه به جدول فوق از آنجا که سطح معنی‌دار مشاهده‌شده کمتر از $0/05$ است؛ بنابراین فرض یک تأیید می‌شود؛ یعنی بین اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت فنی و توان رزمی کارکنان نیروی دریایی ارتباط معنی‌دار وجود دارد. میزان این همبستگی $0/860$ است، که نشان‌گر همبستگی قوی بین اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت فنی و توان رزمی کارکنان نیروی دریایی است.

۲- بین اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت انسانی و توان رزمی کارکنان نیروی دریایی ارتباط معنی‌دار وجود دارد.

جدول شماره ۱۴: ضریب همبستگی رابطه بین آموزش مبتنی بر مهارت انسانی و توان رزمی

متغیر وابسته	آموزش مبتنی بر مهارت انسانی
توان رزمی کارکنان نیروی دریایی	میزان همبستگی پیرسون ** ۰/۸۷۵
	سطح معنی دار ۰/۰۰۰
	تعداد ۱۸۰

با توجه به جدول فوق از آنجا که سطح معنی‌دار مشاهده شده کمتر از ۰/۰۵ است؛ بنابراین فرض یک تأیید می‌شود. یعنی بین اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت انسانی و توان رزمی کارکنان نیروی دریایی ارتباط معنی‌دار وجود دارد. لازم به توضیح است که میزان این همبستگی ۰/۸۷۵ است که نشان‌گر همبستگی قوی بین اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت انسانی و توان رزمی کارکنان نیروی دریایی است.

۳- بین اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت ادراکی و توان رزمی کارکنان نیروی دریایی ارتباط معنی‌دار وجود دارد.

جدول شماره ۱۵: ضریب همبستگی رابطه بین آموزش مبتنی بر مهارت ادراکی و توان رزمی

متغیر وابسته	آموزش مبتنی بر مهارت ادراکی
توان رزمی کارکنان نیروی دریایی	میزان همبستگی پیرسون ** ۰/۸۸۷
	سطح معنی دار ۰/۰۰۰
	تعداد ۱۸۰

با توجه به جدول فوق از آنجا که سطح معنی‌داری مشاهده شده کمتر از ۰/۰۵ است؛ بنابراین فرض یک تأیید می‌شود؛ یعنی بین اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت ادراکی و توان رزمی کارکنان نیروی دریایی ارتباط معنی‌دار وجود دارد. میزان این همبستگی نیز ۰/۸۸۷ است که نشان‌گر همبستگی قوی بین اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت ادراکی و توان رزمی کارکنان نیروی دریایی است.

آزمون فرضیه اصلی تحقیق

۱- بین اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت و توان رزمی کارکنان نیروی دریایی ارتباط معنی‌دار وجود دارد.

جدول شماره ۱۶: همبستگی چند گانه بین آموزش‌های دانشگاهی مبتنی بر مهارت و توان رزمی

Model	ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	خطای تخمینی استاندارد
۱	۰,۸۹۲	۰,۷۹۶	۰,۷۹۳	۱,۹۸۴۶۵

در جدول شماره ۱۶ چنانچه ملاحظه می‌گردد، مقدار ضریب همبستگی به‌دست آمده با مقدار $0/892$ است که نشان‌گر همبستگی قوی بین متغیرهای پیش‌بین (مهارت فنی، مهارت انسانی و مهارت ادراکی) و متغیر وابسته (توان رزمی کارکنان) می‌باشد. مقدار ضریب تعیین تعدیل شده $0/793$ است. این ضریب نشان می‌دهد که متغیرهای پیش‌بین توانسته‌اند 79 درصد از توان رزمی کارکنان نداجا را تبیین نمایند.

بحث و نتیجه‌گیری

در یافته‌های توصیفی مطالعه مشخص گردید دانش‌آموختگان دارای میانگین‌های پایین در موارد شناخت نیروهای فرمانطقه‌ای ($2,99$) و نحوه استفاده از پوشش و فریب تاکتیکی در گسترش نیروها ($2,88$) در بخش توان رزمی هستند. این موضوع نیاز و ضرورت توجه به این ضعف آموزشی را در برنامه درسی دانشجویان به ذهن متبادر می‌سازد. همچنین در بخش مهارت انسانی، کمترین میانگین مربوط به ضعف در غلبه بر احساسات در زمان تصمیم‌گیری بوده است ($3,20$). در مهارت ادراکی نیز چگونگی سازماندهی انتقال مباحث به یگان دارای کمترین میانگین ($2,55$) بوده است.

بررسی فرضیه اصلی؛ «بین اثربخشی آموزش‌های دانشگاهی نیروی دریایی مبتنی بر مهارت و توان رزمی کارکنان نیروی دریایی ارتباط وجود دارد» نشان داد که در سطح خطای $0/05$ سطح معنی داری کمتر از $0/05$ است. بنابراین فرض H_0 رد می‌شود. بنابر این بین اثربخشی آموزش‌های دانشگاهی مبتنی بر مهارت و توان رزمی کارکنان رابطه معنی دار وجود دارد ($0/01 >$ سطح معنی داری). شدت این رابطه نیز برابر با $0/892$ است که بیان‌گر رابطه مستقیم بین اثربخشی آموزش‌های دانشگاهی مبتنی بر مهارت و توان رزمی است. مقدار ضریب تعیین تعدیل شده $0/793$ نشان‌گر آن است که متغیرهای پیش‌بین توانسته‌اند 79 درصد از توان رزمی کارکنان نداجا را پیش‌بینی نمایند. 21 درصد باقی‌مانده عبارت از متغیرهای مستقل دیگری هستند که بر توان رزمی کارکنان نیروی دریایی تأثیرگذار بوده و در واقع راه را برای تحقیقات بعدی محققان باز می‌کنند.

بررسی فرضیه فرعی دوم؛ « بین اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت فنی و توان رزمی کارکنان نیروی دریایی ارتباط وجود دارد» نشان داد که در سطح خطای $0/05$ سطح معنی داری کمتر از $0/05$ می باشد. بنابراین H_0 رد می شود. می توان اظهار نمود که بین اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت فنی و توان رزمی کارکنان نیروی دریایی رابطه معنی دار وجود دارد ($0/01 >$ سطح معنی داری). شدت این رابطه نیز برابر با $0/860$ است که بیان گر رابطه مستقیم بین اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت فنی و توان رزمی می باشد. به عبارت دیگر هرچه اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت فنی در میان دانش آموختگان افزایش یابد، توان رزمی نیز افزایش می یابد. نتایج مطالعات حاضر با نتایج مطالعات بهمنی (۱۳۸۸) هم سو است.

بررسی فرضیه فرعی دوم؛ « بین اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت انسانی و توان رزمی کارکنان نیروی دریایی ارتباط وجود دارد» نشان داد که در سطح خطای $0/05$ سطح معنی داری کمتر از $0/05$ است. بنابراین H_0 رد می شود. می توان اظهار نمود که بین اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت انسانی و توان رزمی کارکنان نیروی دریایی رابطه معنی دار وجود دارد ($0/05 >$ سطح معنی داری). شدت این رابطه نیز برابر با $0/875$ است که بیان گر رابطه مستقیم بین اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت انسانی و توان رزمی کارکنان نیروی دریایی می باشد. به عبارت دیگر هرچه اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت انسانی در میان دانش آموختگان افزایش یابد، توان رزمی نیز افزایش می یابد. نتایج مطالعات حاضر با نتایج مطالعات بهمنی (۱۳۸۸) هم سو است.

بررسی فرضیه فرعی سوم؛ «بین اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت ادراکی و توان رزمی کارکنان نیروی دریایی ارتباط وجود دارد» نشان داد که در سطح خطای $0/05$ سطح معنی داری کمتر از $0/05$ می باشد. بنابراین H_0 رد می شود. می توان اظهار نمود که اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت انسانی و توان رزمی کارکنان نیروی دریایی رابطه معنی دار وجود دارد ($0/05 >$ سطح معنی داری). شدت این رابطه نیز برابر با $0/887$ است که بیانگر رابطه مستقیم بین اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت ادراکی و توان رزمی کارکنان نیروی دریایی می باشد. به عبارت دیگر هرچه اثربخشی آموزش دانشگاهی مبتنی بر مهارت ادراکی در میان

دانش‌آموختگان افزایش یابد توان رزمی نیز افزایش می‌یابد. نتایج مطالعات حاضر با نتایج مطالعات بهمنی (۱۳۸۸) هم‌سو است.

پیشنهادهای

در راستای ارتقا و بهبود سه مؤلفه مهارت‌های فنی؛ انسانی و ادراکی و ارتقای توان رزمی دانش‌آموختگان دانشگاه علوم دریایی امام خمینی (ره) پیشنهادهای زیر ارائه می‌گردد:

الف) پیشنهادهای اجرایی ارتقای مهارت‌های فنی

- افزایش واحدهای درسی فوق برنامه زبان انگلیسی (ترجمه متون و درک مفاهیم) دانشجویان

- افزایش ساعات درسی مرتبط با مدیریت نگهداری و تعمیر (۳ام) در کارورزی‌های دریانوردی.

- واگذاری مسئولیت‌های افسران ناو (به‌طور هم‌زمان و تحت نظارت افسران) به دانشجویان در کارورزی‌های دریانوردی، با تاکید بر افزایش اعتماد به نفس دانش‌آموختگان و تمرین عملی اصول مدیریت و فرماندهی (شامل برنامه‌ریزی، سازماندهی، کنترل و...) و تصمیم‌گیری به آنها.

- آشنانمودن دانشجویان با آخرین یافته‌های علمی و تجربی در زمینه‌های تخصصی از طریق:

- ارتقای سطح علمی اساتید از طریق خرید بورس‌های تحصیلی و اعطای فرصت‌های مطالعاتی

- برگزاری همایش‌ها، سخنرانی‌ها، کارگاه‌های آموزشی در دانشگاه علوم دریایی با دعوت از نخبگان کشور در زمینه‌های تخصصی مرتبط

- تأمین نشریات علمی و تخصصی دریایی و نظامی معتبر جهان به‌صورت روزآمد و واگذاری آن‌ها به کتابخانه دانشگاه جهت مطالعه اساتید و دانشجویان

- تسهیل در دسترسی به اینترنت برای اساتید و دانشجویان

- با عنایت به نقش متون آموزشی در ارتقای سطح یادگیری دانشجویان، ضروری است که محتوای این متون متناسب با سطح پیشرفت علوم و فناوری در جهان امروز بررسی شده و به‌صورت مستمر روزآمد گردد.

- اجرای دروس عملی و کارگاهی توسط دانشجویان به صورت گروهی و دریافت نتیجه آموزش به صورت «کارگروه» جهت افزایش حس همکاری با گروه
- تسهیل در دسترسی دانشجویان به رایانه و افزایش واحدهای درسی فوق برنامه رایانه و اجرای دقیق دستورالعمل ICDL صادره از ستاد کل نیروهای مسلح
- (ب) پیشنهادهای اجرایی ارتقای مهارت‌های انسانی
 - در راستای رفع ایراد ناشی از عدم غلبه بر احساسات توسط دانش‌آموختگان، پیشنهاد می‌گردد در دو بخش تئوری و عملی اقدامات ذیل انجام پذیرد:
 - طراحی دروس رفتار سازمانی، ارتباطات، تحلیل رفتاری، ذهنیت فلسفی و... و ارائه آن به دانشجویان کلیه رشته‌ها
 - با استفاده از الگوهای نوین تدریس از جمله ایفای نقش، دانشجویان در شرایط شبیه‌سازی شده موقعیت‌های تصمیم‌گیری قرار گیرند.
- (ج) پیشنهادهای اجرایی ارتقای مهارت‌های ادراکی
 - در راستای جلوگیری از کاهش کیفیت کار بدون نظارت رده‌های مافوق، یعنی نظارت‌های مستمر رده‌های بالاتر به نظارت‌های غیر سیستماتیک تبدیل شده و راهنمایی‌ها بنا به مورد به افسران جوان ارائه شود.
 - به منظور ارتقای سطح اعتماد به نفس، خوداتکایی و مسئولیت‌پذیری دانش‌آموختگان پیشنهاد می‌گردد:
- در کارورزی‌های دریاوردی به دانشجویان مسئولیت‌هایی نظیر افسران ناو محول شود. (تحت نظارت افسران ناو). لازم به ذکر است در راستای ارتقای اثربخشی مسئولیت‌های واگذار شده به دانشجویان، می‌بایستی به افسران ناو این نکته را متذکر شد که از راهنمایی مستقیم دانشجویان خودداری نموده و آنان را به سمت حل مشکل هدایت نمایند.
- نسبت به افزایش و تقویت دروس مدیریتی و فرماندهی دانشجویان اقدام گردد (قابل ذکر است دانشجویان رشته‌های مکانیک و برق فاقد دروس علمی مدیریت بوده و دانشجویان رشته ناپوری فقط سه واحد درس مدیریت را می‌گذرانند.
- (د) پیشنهادهای اجرایی ارتقای توان رزمی
 - استفاده از شبیه‌سازهای جنگ الکترونیک جهت دانشجویان رشته‌های ناپوری و برق و الکترونیک

- ارتقای دانش دانشجویان نسبت به تجهیزات، توانمندی‌ها و نیروهای فرا منطقه‌ای.
 - آشنا کردن دانشجویان با پدافند غیرعامل و نحوه استفاده از پوشش و فریب تاکتیکی در گسترش نیروها و عملیات روانی نیروی متخاصم
 - شرکت دانشجویان در مانورها و رزمایش‌ها
 - اعزام دانشجویان به دوره‌های معارف جنگ جهت بهره‌گیری از تجربیات جنگی هم‌رزمان قدیمی.
 به منظور تعمیم پذیری و گسترش حوزه مطالعات برنامه درسی نیروی دریایی پیشنهاد می‌گردد:

مطالعه مشابهی در سایر دانشگاه‌های ارتش انجام گیرد تا قدرت تعمیم‌پذیری تحقیق افزایش یابد و نتایج آنها با یگدیگر مقایسه گردد. با توجه به اینکه مقدار ضریب تعیین تعدیل شده ۰/۷۹۳ نشان‌گر این است که متغیرهای پیش‌بین توانسته‌اند ۷۹ درصد از توان رزمی کارکنان نداجا را فراهم نمایند و ۲۱ درصد باقی‌مانده متغیرهای مستقل دیگری هستند که بر توان رزمی کارکنان نیروی دریایی تأثیرگذار هستند. با بررسی بیشتر در رابطه با متغیرهای دیگری که بر توان رزمی تأثیر می‌گذارند آنها را شناسایی کرده و در تحقیقات آتی مورد استفاده قرار گیرد. پیشنهاد می‌گردد در تحقیقات بعدی با انجام روش‌های آماری دیگر مانند آزمون فریدمن به رتبه‌بندی و الویت‌بندی ابعاد توان رزمی پرداخته شود. توان رزمی اساساً یک کل تجزیه‌ناپذیر است. لذا به‌رغم اینکه در بررسی و تحلیل توان رزمی یک کشور عناصر و اجزای تشکیل‌دهنده آن از یکدیگر به‌صورت جداگانه تجزیه و تحلیل می‌شوند، به هیچ‌وجه نباید ارتباط و پیوستگی متقابل و چندجانبه میان این عناصر را نادیده انگاشت. لذا به‌منظور برآورد صحیح توان رزمی توان مطالعه‌ای جهت بررسی روابط متقابل بین متغیرهای فرعی اثربخشی آموزشی (فنی- ادراکی و انسانی) و تأثیر آن بر توان رزمی به‌طور جداگانه انجام شود.

قدردانی

در پایان لازم می‌دانیم از همکاری همه عزیزانی که در انجام مراحل پژوهش ما را یاری نمودند، صمیمانه تشکر و قدردانی کنیم.

منابع

- آراسته، ناصر (۱۳۸۹). کلیاتی از جنگ و مواردی ازدفاع مقدس، تهران، انتشارات ایران سبز
- آزادبخت، مروت (۱۳۹۲). جامعه‌شناسی جنگ، تهران، انتشارات چاپخانه ارتش جمهوری اسلامی ایران
- اسدی، هیبت‌اله (۱۳۸۹). فرماندهی در ۱۴۰۰، تهران، انتشارات دانشگاه افسری امام علی (ع) اطلس آموزش عالی.
- بازرگان، عباس (۱۳۷۷). آغازی بر ارزیابی کیفیت در آموزش عالی ایران: چالش‌ها و چشم‌اندازها، فصل‌نامه پژوهش و برنامه‌ریزی در آموزش عالی، دوره ۶ شماره ۲
- بازرگان عباس (۱۳۹۰). ارزیابی آموزشی، برنامه پنج‌ساله پنجم دفاعی نداجا. نشر نگاه.
- بختیاری، لطفعلی (۱۳۹۳). ارزیابی اثربخشی دوره آموزشی کارشناسی رشته اطلاعات نظامی، فصل‌نامه پژوهش‌های اطلاعاتی و جنایی، سال نهم، شماره اول
- بهزادی، حمید (۱۳۹۲). اصول روابط بین الملل و سیاست خارجی، چاپ سوم، تهران: انتشارات دهخدا.
- حبیبی، نیک‌بخش (۱۳۸۸). بررسی میزان تأثیرپذیری شیوه‌های نبرد نامتقارن در مقابله با تهدیدات نظامی، فصل‌نامه مدیریت نظامی دانشگاه افسری امام علی (ع)، شماره ۲۶
- خاکی غلامرضا (۱۳۹۵)، روش‌های تحقیق با رویکرد پایان‌نامه نویسی
- رابینز، استیفن (۱۳۹۵). مبانی رفتار سازمانی، ترجمه قاسم کبیری،
- رشیدزاده، فتح‌الله، (۱۳۹۳). ویژگی‌های فرماندهان آینده، اولین همایش راهکارهای ارتقای کیفی دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی نیروهای مسلح، تهران، انتشارات دانشگاه افسری امام علی (ع)
- شکوهی، حسین (۱۳۸۹). توانمندی پهباد در جنگ‌های آینده، فصلنامه علوم و فنون نظامی، سال هفتم، شماره ۱۸، تهران، انتشارات دافوس
- طحانی، غلامرضا و داناطوسی، عبدالرضا (۱۳۹۰). سیادت دریایی در نبردهای قرن بیستم، چاپ اول تهران، انتشارات دافوس.
- محمدی نجم، سیدحسین (۱۳۸۷). جنگ‌شناختی، چاپ دوم، تهران، انتشارات مرکز آینده پژوهی و فناوری دفاعی

Erturgut, R. & Hava, H.T. (۲۰۱۰). Function of planning in adult education, *Procedia Social and Behavioral Sciences*, ۲, ۳۳۲۴-۳۳۲۸

Laleye, A.M. (۲۰۱۵). Functional technology for effective service delivery in educational training and research in Nigeria, *Procedia Social and Behavioral Sciences*, ۱۷۶, ۳۹۸-۴۰۴

Moldovan, L. (۲۰۱۶). Training outcome evaluation model, *Procedia Technology*, ۲۲, ۱۱۸۴-۱۱۹۰

Pasertsung, T. (۲۰۱۳). Effective factors for accomplishment in training teacher profession experience of faculty of education Thailand, ۱۰۳, ۳۵۲-۳۵۵

- Propesco, T. & Trif, L. (۲۰۱۸). The reflective dairy, an effective professional training instrument for future teachers, *Social and Behavioral Sciences*, ۹۳, ۱۰۷۰-۱۰۷۷
- Suwanmonkha,S., Lawtong,W. (۲۰۱۶). Development of evaluation standards for professional experimental training of student teachers, *Procedia*, ۲۱۷, ۸۷۸-۸۸۶
- Yung,Z., Overgard, K.I. & Nazir, S. (۲۰۱۵). Towards effective training for process and maritime industries, *Procedia Manufacturing*, ۳, ۱۵۱۹-۱۵۲۶